

Reykjavík, 15. janúar 2022

Efni: Umsögn Grænkersins vegna þingskjals nr. 15 - 15. Mál á 152. þingi - velferð dýra. (Bann við blóðmerahaldi).

Grænkerið styður frumvarp um að blóðmerahald verði með öllu bannað.

Eins og margir samlandar mínir, blöskraði mér myndböndin sem erlendu samtökin AWF sýndu en þar kom fram hreint og klárt dýraníð. Traust mitt á Ísteka eða þeirra “innra eftirliti” styrktist ekki þegar framkvæmdastjóri Ísteka kemur fram í einu myndbandinu og reyndi að stöðva útgáfu þess. Blóðtökur höfðu ekki verið stöðvaðar á umræddum starfsstöðvum sem koma fyrir í myndböndunum, fyrr en fjölmiðlar tóku málið upp. Því hefur traust almennings á eftirliti og framkvæmd verið brotið.

Blóðmerahald gengur út á að auka framleiðni m.a. í kjötiðnaðinum og mjólkurframleiðslu. Hryssur eru láttnar ganga með folöld svo hægt sé að dæla blóði úr þeim á meðgöngunni og nálgast þannig PMSG hormón. Frjósemislyf er svo unnið úr hormóninu og það notað í verksmiðjubúskap á m.a. svínabúum. Lyfið lætur gylltur gjóta sem flestum grísum með eins stuttu millibili og hægt er í ömurlegum og ónáttúrulegum aðstæðum og dregur þannig úr kostnaði í kjötframleiðslu.

Íslenska ríkisstjórnin hefur talað beint gegn verksmiðjubúskap í matvælaíðnað, enda er það grimmdarlegur og einn óumhverfisvænasti iðnaður í heimi. Á sama tíma er Ísland að stuðla að uppbyggingu verksmiðjubúskapar sem einn stærsti framleiðandi PMSG hormónsins.

Hátt í 40 lítrar af blóði eru teknir úr hryssum á hverju blóðtöku tímabili (síðsumars fram á haust) sem er um 15-20% af öllu blóðmagni hestsins. Tekið er vikulega úr bláæð á hálsi hryssnanna, allt að 5 lítra í senn, 8x að hámarki. **Hvar eru gögnin sem sýna að þetta blóðmagn sé ráðlagð en ekki minna magn? Á hvaða rökum er sú ákvörðun byggð? Hvernig er “velferð” hrossanna metin?**

Í tilkynningu Matvælastofnunnar kemur fram að reglubundið eftirlit stofnunarinnar felist í því að um 20% starfsstöðva fái heimsókn eftirlitsmanna á meðan blóðtöku stendur og önnur 20% fái heimsóknir yfir vetrartímann. Miðað við að í ár voru **5383 hryssur** nýttar í starfseminu á **119 starfsstöðvum** (bæjum). Það þýðir að á meðan blóðtökunni stendur séu **einungis 23 stöðvar af 119 heimsóttar** og aðstæður skoðaðar. Er þetta ásættanlegt viðmið um eftirlit? Það eru síðan fleiri starfsstöðvar heimsóttar utan tímabilsins, sem vissulega getur gefið hugmynd um framkvæmdina en er langt frá því að sýna raunverulegar aðstæður

Frá 2014 hefur starfsemi á 5 starfsstöðvum verið stöðvuð vegna alvarlegra frávik sem komu í ljós við eftirlit. Hver eru þessu alvarlegu frávik? Er hægt að sjá gögn um nákvæmlega afhverju starfsemin var stöðvuð? Þegar starfsstöð hefur verið stöðvuð, hvaða eftirmála hefur það? Getur starfsstöð fengið “leyfið” sitt aftur?

Íslendingar eru duglegir að miða okkur við önnur lönd og þá sérílagi löndin í kringum okkur en ekkert þeirra stundar þennan blóðuga iðnað. Er réttlætanlegt að gera þetta bara af því að við getum það?

Við styðjum því frumvarp um að blóðmerahald verði með öllu bannað og vonumst til að stjórnvöld sjái sóma sinn í að beita sér fyrir velferð íslenska hestsins.

Þáttastjórnandi Grænkersins,
Eva Kristjánsdóttir
graenkerid@graenkerid.is